

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXI. (25)

No. (Štev.) 5

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

3. februaria 1972

Razpote, ki ga ni

V zadnjih časih ponovno doživljamo razne primere, ki jih časopisje hitro spravi pod rubriko „kriza v Cerkvi“. Pustimo to pot teološke probleme, krizo avtoritete ali vprašanja navezana na celibat in pogledimo bolj tisto področje „nesoglasij“, ki je direktno povezan s socialnim naukom Cerkev. Zlasti številni zadnji primeri v latinski Ameriki večkrat pripravijo katoličane in druge, da se sprašujejo kako je to mogoče in kaj je za vsem tem.

Primeri prevelike zavzetosti duhovnikov in laikov za socialni problem so postali že vsakdanji. In ni redko da ti katoličani zaidejo, hote ali nehote, po lastni volji ali zapeljani, v ekstremne položaje, tako da se večkrat celo znajdejo zapleteni v oborožene prevratne akcije.

Takji primeri, čeprav se ponavljajo, ne smejo begati današnjega vernika, saj so le izjeme in do neke mere naravna posledica te dobe, ko se celotna Cerkev nahaja v dobi notranje in zunanje prenovitve.

Bolj važno je take in podobne slučaje prav razlagati in bolj pogoste nastope raznih skupin v Cerkvi tolmačiti v luči časa in okolnosti. Ne bi bilo namreč prav, da vsako potezo Cerkve ali določenih cerkvenih krogov na socialnem polju in v prid socialno zaostalim množic, tolmačimo kot ekstrem. Ne koncilski dokument „Cerkve v sodobnem svetu“ ne papeška okrožnica „Napredek narodov“ ne moreta biti označena kot skrajni poziciji, saj predstavljata le krono, ki jo je današnji čas po najvišjem cerkvenem vodstvu dal celotnemu krščanskemu socialnemu nauku. V isti red spadajo Medellinski dokumenti in dokumenti ter izjave posameznih nacionalnih škofovskih konferenc držav latinske Amerike. V tem skupku teorij socialnega nauka je temelj našega družbenega delovanja.

Težje je analizirati konkretno delovanje raznih skupin najsi bo laikov ali duhovnikov, včasih celo hierarhije. V mozaiku ki ga predstavljajo nerazvite države je mavrica pozicij neizčrpna. Težko si je razlagati ne že socialni ampak direktno politični nastop takih skupin. Navedimo primer Velikega dela urugvajskega episkopata ob zadnjih volitvah. Slučaj čilskega kardinala ob obisku kubanskega diktatorja Kastru. Prav tako nerazumljive so razne izjave duhovniških skupin, ne že za „latinskoameriški socializem“, ampak naravnost za „marksizem na evangeljski podlagi“, kot je bilo pred kratkim čuti iz Brazilije.

Obenem pa je žalostna tudi pozicija nekaterih hierarhij, ki ne le molčijo ob težkem in nečloveškem stanju širokih množic v raznih deželah, ampak s svojo zaslombo določenim vladnim krogom s takim stanjem indirektno soglašajo. Eni kot drugi zapadajo strujam, ki bodo prej ko slej prinesle narodom še hujša gorja.

Proces pa, ki v Cerkvi zbuja zavest, da je treba krščanski socialni nauk čimprej in temeljito izvesti, je padel v oči tudi tistim, ki so sicer večni sovražniki Cerkev. Lahko rečemo, da žalostni ekstremi prav posledica tega zanimanja in sledečega izrabljanja. Ko namreč Cerkev stopa na pot socialnega osvoboditve v latinski Ameriki, so razna prevratna gibanja, videla v skrajnih skupinah možnega zaveznika. Tukaj je treba iskati vzroke raznim zaobladom posameznikov, nastavljenim pastem, in ekstremnim pozicijam, ki sicer nimajo razlage.

Vendar je odgovor na dvome jasen. Razpote, na katerega hočejo prenekatere interese postaviti Cerkev ne obstaja. Ni dveh izhodov; pot je ena sama: v duhu Kristusovega nauka in po smernicah socialnega nauka Cerkev. Vsaka druga izbira pelje v zablodo, in prinaša trpečemu človeštvu še večje gorje.

NAŠA NARODNA ČAST

Kakor ima vska posameznik svojo osebno čast in svoje dobro ime, tako ima tudi vsak narod svojo narodno čast in dobro ime. In kakor mora vsak posameznik skrbno varovati svoje dobro ime in se — če je potrebno — boriti za svojo čast, tako mora tudi narod paziti na svojo narodno čast.

Kako pa naj narod (ali narodna skupnost v izseljenstvu) to napravi in to doseže? Narod je skupnost ljudi. Ljudje so torej tisti, ki gradijo ali pa podirajo narodno čast. Od ljudi — članov naroda — in samo od teh je odvisno dobro ali slabo narodovo ime.

Znano je, da se nekateri narodi ali narodne skupnosti zelo trudijo za svoje dobro ime in so na to svoje dobro ime tudi zelo ponosni. So pa zopet drugi, ki jih to kaj malo briga. V Argentini npr. smatrajo ude nekega naroda za nesolidne delavce, druge za pijance in zopet druge za lenuhe itd. Do te sode so prišli zaradi slabih izkušenj s posameznimi udi teh narodov. Seveda so taka splošnja krivična. Toda tako je in s tem moramo računati. Slabi posamezniki mečejo slabo luč na vso narodno skupnost.

Nasprotno pa se dogaja, da uživajo nekateri narodi velik ugled. V Argentini smatrajo npr. Japonce za narod pridnih, poštenih in mirnih ljudi. Kako so prišli Japonci do tako dobrega ime-

na? Ali ni med njimi nič kriminalov, nič pijancev, nič goljufov? Da, prav gotovo so tako kot pri drugih narodih. Toda japonska skupnost pazi na to, da taki pojavi ne pridejo v javnost, da se o njih čim manj govori in piše. Nevšečne medsebojne zadeve skušajo rešiti med seboj in svojega umazanega perila ne perejo pred javnostjo. V tem je vzrok, da so Japonci na tako dobrem glasu.

Tudi mi Slovenci uživamo v splošnem lep ugled, čeprav se tu in tam zgodi, da nas zamenjajo s kakim drugim narodom, ki je pri ljudeh manj v čilnih. Seveda pa je potrebno za ohranitev tega dobrega imena biti stalno na straži. Iznašanje napak rojakov — resničnih ali neresničnih — v tujo javnost, zabavljanje zoper lastni narod, omalovaževanje narodne zgodovine, blatenje živih in pokojnih narodnih javnih delavcev — vse to ruši pri tujcih ugled in dobro ime našega slovenskega naroda.

Če se med namj dogodi kaj neprijetnega in nevēšnega, potem ne iščemo zaslombe in pomoči pri tujcih, ne obečajmo tega na veliki zvon, ampak rešujemo svoje zadeve sami med seboj. To ne bo v korist samo prizadetim posameznikom, ampak bomo s tem varovali tudi svojo narodno čast.

Sm R

Novi elementi v vodstvu KPJ

ČISTKA RAZUMNIKOV IN NACIONALISTOV

Na zasedanju „malega kongresa“ jugoslovanske komunistične partije v Beogradu, ki se je začel v torek, 25. januarja in se končal v četrtek, 27. januarja t. l. je bil glavni govornik jugoslovanski komunistični diktator Tito.

V govoru je z že znanimi frazami opozarjal na „nevarnost razrednega sovražnika“, ki ga danes jugoslovanski komunisti vidijo vsepovsod, tako da se je nezaupanje zaneslo tudi v partijske vrste, od najnižjih do najvišjih položajev, ter izjavil, da „bo treba v naši državi znova začeti s politiko trde roke.“ „Partijo bo treba počistiti,“ je napovedoval Tito, „razumniških elementov in neloyalnih nacionalistov“ ter „se nasloniti spet na delavstvo“, ki da je „temelj naše partije.“

Kakor je bilo napovedano, so na kongresu, na katerem je 400 partijskih delegatov prikimalo že vnaprej določenim sklepom in odločitvam vrhovnega partijskega vodstva, „izvolili“ osemčlanski izvršni odbor jugoslovanske KP, ka-

teremu je bilo na čelo postavljen 49 letni Jure Biljić, „eden novih elementov vrhovnega vodstva jugoslovanskega komunizma,“ kakor poročajo titovske agencije.

„Boj jugoslovanske komunistične partije proti nacionalizmu in separatizmu je tako vstopil v novo fazo,“ je izjavil novi predsednik izvršnega odbora KPJ, „ter bo obnovljen na Hrvaškem in po vseh ostalih socialističnih republikah.“

Na zasedanju so razpravljali tudi o „sanaciji gospodarstva“, toda sklepi, ki so jih sprejeli: nove devizne kontrole, varčevanje, kontrola novih tovarniških in zasebnih gradenj, začasna prepoved prodanjanja nepremičnin itd., so samo slabotne injekcije proti bolezni, na kateri hira povojno jugoslovansko gospodarstvo in ki se ji pravi: marksistično samoupravljanje, teorija, ki je nihče, tudi njen „izumitelj“ Kardelj in njegovi ne znajo spraviti v prakso, ker je pač neživiljenjska.

Atentati proti Titovemu režimu

Storilci pravijo, da niso ustaši

Dva teroristična atentata, ki sta si sledila v nekaj urah: eksplozija peklenškega stroja na jugoslovanskem potniškem letalu med poletom nad češkoslovaško in eksplozija peklenškega stroja v vlaku na progji med Ljubljano in Zagrebom, so jugoslovanski komunisti takoj, ko sta se zgodila, brez preiskav, prisodili „hrvaškim terorističnim ustašem.“

Na letalu, ki je eksplodiralo v zraku, bi se moral vračati iz Danske, kjer je bil na pogrebu danskega kralja kot jugoslovanski delegat, visoki partijski funkcionar Djemal Bijičić. Ta se je tik pred odletom letala iz Kopenhagena odločil, da se bo odpeljal z naslednjim letalom.

Danska policija preiskuje zadevo, zlasti, ko je nekdo telefoniral v uredništvo švedskega časopisa „Kvalisposten“, ki izhaja v Malmoe, da je član hrvaške nacionalistične skupine, ki je izvedla atentat, da pa nima ta skupina nobene zveze z ustaši.

Atentat na vlaku pa se je zgodil blizu postaje Dobova, nekaj kilometrov pred Zagrebom, takoj onstran sloven-

sko-hrvaške meje, na hrvaškem teritoriju ter je bilo pri eksploziji v predzadnjem vagonu lažje ranjenih šest oseb.

ZAPUŠČENI KMETIJE

Zemlja ostaja prazna

Položaj kmetov v nekaterih predelih Slovenije je vedno slabši. Težkočam zaradi davkov se je pridružil pobeg mladine v mesto in nato v tujino za boljšim zaslužkom. Doma, na zemlji, so ostali le starejši ljudje. Problem se je s časom tako zaostрил, da je npr. v ormoški občini, ki je leta 1948 štela 20.212 prebivalcev, letos le še 18.496. Od teh pa jih živi zapuščenih na svojih malih kmetijah kar 547. Vsi ti imajo otroke. Nekateri v mestih, drugi v tujini. A otroci se ne za zemljo, ne za starše več ne zanimajo. Med zapuščenimi kmetji jih je 180 ki so stari nad 70 let. Niso več za delo, hirajo, umirajo. Zemlja pa ostaja prazna, medtem ko režimska politika tira Slovence v tujino iskat boljšega kruha.

Derrotas de la guerrilla Colombiana

Los dos principales dirigentes del grupo de guerrilla colombiana “Ejército de Liberación Popular” (E. L. P.), pro chino, fueron muertos recientemente por el Ejército, durante un enfrentamiento en Córdoba, en el norte de Colombia.

La desaparición de los dos guerrilleros, Gonzalo González (“Galo”) y Libardo Mora “supone un golpe mortal a este movimiento subversivo”, declaró un portavoz militar.

El E. L. P. surgió en Colombia en 1967 y opera en las regiones montañosas de Antioquia y Córdoba. Su primer jefe, Julio Vasquez, fue ejecutado por sus propios camaradas.

Además del E. L. P. existen en Colombia otros dos movimientos guerrilleros: el “Ejército de Liberación Nacional” (pro castrista), en el noroeste del país, y las “Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia” (F. A. R. C.), que actúan en el sudeste, apoyadas por el P. C.

Pero los grupos guerrilleros en Colombia, como en los restantes países de América latina, carecen de apoyo popular y entre el pueblo no despiertan ninguna clase de simpatías.

Porazi Kolumbijske gverile

Glavna dva voditelja kolumbijske gverilske organizacije ELP (Ljudska osvobodilna vojska) filokitajsko usmerjene, sta pred kratkim padla v Córdoba, na severu Kolumbije, v spopadu z vojaškimi oddelki.

Izguba obeh gverilcev, Gonzalo Gonzalez (“Gale”) in Libarda Mora „predstavlja smrtni udarec temu prevratnemu gibanju“, kot je izjavil vojaški poročevalec.

ELP je nastala v Kolumbiji leta 1967. Njeno operativno področje so gorati predeli Antioquije in Córdoba. Njen prvi vodja je bil Julio Vázquez, ki pa so ga ubili njegov lastni tovariši.

Poleg ELP obstaja v Kolumbiji še dvoje drugih gverilskih skupin. Ti sta prokastristična „Narodno osvobodilna vojska“ na severovzhodu in pa „Kolumbijske revolucionarne oborožene sile“, ki delujejo na jugovzhodu in katere podpira kolumbijska KP.

Nimajo pa prevratne skupine v tej državi, kakor tudi ne v drugih državah latinske Amerike, nobene ljudske zaslombe in pri narodu ne vzbujajo nikakršnih simpatij.

Kipar Gorše v letu 1972

Prodor njegove umetnosti v domovini

Ko je Kipar Gorše, ki živi izmenoma zdaj v Kortah na Koroškem kjer ima svoj Muzej zdaj v Rimu, kjer ima svoj atelje, dobil v roke letošnji Zbornik Svobodne Slovenije, je nam napisal kratko, a jedrnat: „Moram reči, da je spodbudno mikaven in na višini.“

Nato pa odgovarja na naše vprašanje, kaj dela in kakšne načrte ima za najbližjo bodočnost:

„Zdaj se nahajam v Tinjah na Koroškem v Domu duhovnih vaj, kjer sem pravkar izvršil zadnja svoja figurativna dela za novo kapelo, namreč Križanje, kip Matere božje, tabernakelj in križev pot. Poleg tega še nekaj starokrščanskih simbolov. V kratkem se vrnem v Rim in bom tam ostal vsaj

do srede aprila. Ker pa ste me vprašali, kaj imam letos v načrtu, vam povem, da je zdaj na vrsti moja reprezentativno-retrospektivna razstava v Sloveniji, ki jo pripravlja vodstvo razstave v Kostanjevici na Dolenjskem, g. Lado Smrekar. V ta namen že zbirajo moja dela po Sloveniji. Odrpta bo meseca maja in junija. Nato sem povabljen, da tam izdelam „orjaški corpus“, t.j. telo Križanega, v lesu, kar upam izvršiti meseca julija po razstavi. Toliko o mojih načrtih v prvi polovici leta, za kar ste me prosili. Sicer se bom pa ob priliki še oglasil.“

Kakor vidimo, prodira kipar Gorše v domovini s svojimi religioznimi motivi, kar je vsekakor zelo pomembno.

Iz pisma iz Slovenije

Zakaj smo črnogledi

(19. januarja 1972)

„Sedaj imamo hudo zimo, do 10 stopinj pod ničlo. Pravite, da smo preveč črnogledi. Kako ne bi bili, če pa je npr. v jeseniškem bazenu 10% necerkvenih pogrebov, v okolici Opatije 5%, v Zagorju pa jih je že 1/3, torej čez 30%! Mladina se odtuje, povsod samo bogokletje, pornografija in seksus. Lani 1971 je odpadlo v ljubljanski nadškofiji 6 duhovnikov, nekdanji aktivisti Katoliške akcije, toda člani cirilmetodijskega društva; duhovniki se izgubljajo v debatiranju in organiziranju, za zidavo cerkva in župnišč ni dovoljen, gospodarsko smo vsi na tleh, staro se kritizira in obtožuje... smo kot brez glave... Župnije, ki so še verne in zdrave, so brez duhovnikov, ti pa v mestih letajo od seje do seje, a duše stradajo! V Sloveniji je 100.000 kroničnih pijancev, 250.000 pa navadnih. Ljudje nimajo pred seboj nobenega cilja razen denarja in uživanja. Konec — samomor. Tudi edini Kardeljev sin se je pred novim letom ubil. Kar kdo seje, to žanje... Za pogrebom je šel tudi Tito. Bilo je več detektivov kakor pogrebcev. Kardelj ni bil nikdar bolj ponižan kot s smrtjo... Ker ljudje nimajo več otrok, bodo čez 50 let Slo-

venci izginili. So ljudje, ki so mnenja, jih pri takem življenju ne bo niti škoda. Ubijajo namreč prostovoljno sami sebe. In drugo: Koblar predseduje simpoziju o partizanski literaturi, Stele prejema odlikovanja od vlade, Moder piše na debelo v današnje časnike... Javoršek je izdal Hvalnico zemlji. Ljudje so planili po njej, pa je svinjarija, pijanski delirij, pokvarjenost in še kaj. Javoršek trdi v knjigi, da bi mogel iztrgati Balantiča iz rok belogardizma s tem, da bi ga pokvaril s cipamj in s pijančevanjem in preklinjanjem. Iz tega sledi, kdo je bil v nasprotnem taboru. Pač pa je — kot se zdi — objektivno poročal o vaših begunskih izdajah prof. Pogačnik v reviji Prostor in čas štev. 9-10 pod Slovensko leposlovno časopisje v povojni dobi. Misijonarja Cukalo so izgnali z Vrhnike lokalni faktorji... Pod protekcijo škofa Grmiča upravlja Mohorjevo družbo marksist... itd. Pa se čudite, da smo črnogledi. Seveda vi od daleč gledate na nas samo v rožnati obliki, toda tu živi vse samo za danes in nima volje pogledati jutri v oči: iz strahu pred njim se ubija. Še bi lahko pisal, pa je boljše, da molčim in da vam ne trgam iluzij...“

Priloge na sodne procese

REVOLUCIJA ŽRE SVOJE OTROKE

Ko se je hrvaški partiji s pomočjo Titu lojalne hrvaške policije in vojske posrečilo položaj v republikah spravi več ali manj pod kontrolo in ko je policija večino „nacionalistov in separatistov“ polovila in so sedaj zaporji na Hrvaškem in po drugih socialističnih republikah v državi polni tud; partijcev, „ki so dopustili, da se je razredni sovražnik organiziral in grozil uničiti zgradbo socialističnega samoupravljanja“, so zlasti v Zagrebu sodišča začela s pripravami na procese proti obtožencem ter so v teku prvi preiskovalni postopki.

V Zagrebu je npr. v preiskovalnem postopku enajst članov upravnega odbora Matice Hrvatske, organizacije, ki ji hrvaška partija naprtuje največ krivde za decemberske dogodke v hrvaški republici. Med obtoženci so po vsej državi upokojeni general in član upravnega odbora Matice dr. Franjo Tudić, dalje član upravnega odbora Matice dr. Marko Veselica, gospodarski tajnik Matice dr. Šime Djodan, glavni odgovorni urednik „Hrvatskega tjednika“ Vlado Gotovac in drugi.

Javni tožilec, ki je zahteval vpeljava preiskovalnega postopka zoper omenjenih enajst oseb, izjavlja, da je „enajstotica prav tako utemeljeno osumljena, da je z namenom, da bi s silo ali po drugi protustavni poti zrušila obstoječi družbeni sistem demokratičnega samoupravnega socializma, ki temelji na oblasti delovnega ljudstva SRH, od leta 1969 do 1971 opravila načrtno in vsestransko sovražno propagando v tisku, na javnih zborih in drugje. Tako se je izhajajoč iz svojega kontrarevolucionarnega nacionalistično-separatističnega programa postavila zoper družbeno in državno ureditev, ki jo je hrvaški narod ustvaril v revoluciji, z namenom, da Hrvaško nasilno ali po drugi protustavni poti iztrga iz federacije SFRJ.“

Da bi to uresničili, pravi javni tožilec, „so aretiranci ustvarili kontrarevolucionarno organizacijo, pri čemer so izrabljali obstoječe legalne družbene, kulturne, športne in celo delovne organizacije, predvsem pa Matico Hrvatsko in študentsko organizacijo. V njih so ustvarili organizirana politična jedra, ki so agitacijsko, organizacijsko in drugače delovala, da bi uresničila kontrarevolucionarne cilje, posebno zoper interese zgodovinskega boja

hrvaškega naroda, in sicer ne le na področju SRH, SFRJ, temveč tudi v inozemstvu. Povezali so se in sinhronizirali svoje sovražno protisocialistično delo z ustaškimi in drugim organizacijami, povezanimi s tujimi obveščevalnim; službami v inozemstvu, katerih program je nasilno izvajanje Hrvaške iz SFRJ in sprememba njenega demokratičnega samoupravnega socialističnega družbenega sistema.

Da bi začeli direktno kontrarevolucionarni napad na družbeno in državno ureditev SRH, so v drugi polovici lanskega leta organizirali in začeli splošno stavko študentov, ki so si jo prizadevali ne le agitacijsko, temveč tudi organizirano spremeniti v splošno stavko vseh delovnih ljudi na Hrvaškem, z namenom, da bi paralizirali promet, gospodarsko delovanje kot tudi normalno funkcioniranje življenja v SRH. To naj bi bila prva faza nasilnega rušenja obstoječe družbene in državne ureditve SRH.

S tem so zagrešili kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo, po členu 100 kazenskega zakona.“

Začetek Titovega vladanja nad jugoslovanskimi narodi je bil povezan s „sodnim“ preganjanjem „razrednega sovražnika“, sedaj, ko se njegova oblast nad jugoslovanskimi narodi bliža k nezadržnemu koncu, se zgodovina ponavlja. Razlika je le ta, da partija sedaj spravlja na zatožno klop tudi množico svojih ljudi, po načelu: revolucija žre svoje otroke.

Moskva predlaga skrčenje sil v Evropi

Nevarnost za Zahod

Moskva je pretekli teden sklicala v Prago konferenco članic Varšavskega pakta, ker se vztrajno trudi, da bi ustvarila v Evropi tak položaj, da se zahodne sile ne bi mogle več z umetnimi izgovori izmikati tkim. panevropski vzgornj konferenci, s katero si hoče Kremelj zagotoviti nedotakljivost svojega satelitskega imperija.

Po dvodnevnem razpravljanju so v Pragi izdali uradno izjavo, v kateri sile Varšavskega pakta pozivajo Zahodno Evropo in ZDA na „redukcijo oboroženih oddelkov v Evropi, tako tujih kakor domačih.“

Moskva je tako prvič objavila, da

Mednarodni teden

Italijansko ustavno sodišče je potrdilo ustavnost plebiscita za in proti ločitvi zakona, ki ga je organizirala skupina italijanskih katoliških organizacij. Kakor je znano, je lansko leto v italijanskem parlamentu združena opozicija izglasovala zakon o ločitvi zakona. Protj so glasovali samo krščanski demokrati. Italijanski predsednik Leone mora sedaj določiti datum plebiscita, ki bo na nedeljo med drugo polovico aprila in prvo polovico junija t. l.

Japonska in ZSSR sta objavili, da nameravata do konca letošnjega leta podpisati mirovno pogodbo. Japonci zahtevajo od Sovjetov vrnitev nekaterih tihomorskih otokov, ki jih je Moskva zasedla tik pred japonsko vdajo Mac Arthurju.

Čilski marksistični predsednik Allende je v reorganizirano vlado znova nastavljal po kongresu odstavljenega bivšega notranjega ministra marksista Tohája. V novi vladi je Tohá obrambni minister. Zaradi Allendejeve trdovitosti in splošnih vedno težjih gospodarskih in socialnih razmer v Čilu se napetost med manjšinsko vlado in večinsko opozicijo še naprej stopnjuje. Ves svet, zlasti latinska Amerika, z zanimanjem opazuje razvoj dogodkov v Čilu.

je pripravljena zmanjšati število svojih vojaških oddelkov v satelitih, pod pogojem seveda, da to enako storijo ZDA s svojimi oboroženimi oddelki v Zahodni Nemčiji.

V zahodnih prestolnicah so novo sovjetsko ponudbo vzeli na znanje, ugotavljajo pa, da bi bil svobodni zahodni svet oslavljen, če bi pristal na sovjetsko zahtevo po umiku ameriških čet. Če se umaknejo sovjetski oddelki iz Srednje Evrope, imajo kratko pot za vrnitev, medtem ko bi morala ameriška vojska znova prekorčiti Atlantski ocean v slučaju spopada v Evropi.

V uradnem poročilu o sestanku v Pragi sile Varšavskega pakta nadalje izjavljajo, da „evropskih problemov ne smejo prizadete države reševati samo na ravni svojih vojaških organizacij (NATO: Varšavski pakt), temveč na političnih konferencah.“ To je bila edina, previdna omemba moskovske želje po sklicanju panevropske varnostne konference.

Kjer ni posvetovanja, se izjalovijo načrti,

kjer pa je mnogo svetovalcev, uspejo.

Knjiga pregovorov, 15, 22.

Dan vsehrvaške sprave

Novi glavni tajnik izvršnega komiteja CK hrvaške partije Josip Vrhovec je imel enega svojih prvih nastopov v svoji novi funkciji pri hrvaških študentih. Prišel je na sejo univerzitetnega odbora v Zagrebu ter je najprej spregovoril „o delovanju emigracije“ takoj po revoluciji leta 1945 in v zadnjem času.

Po njegovih besedah so „emigranti dolgo brez uspeha tarnali, da bi bilo treba obnoviti NDH, toda njihove tožbe so bile — z nekaj izjemamj — dokaj neresne in smešne. Zadnja leta pa se je njihova dejavnost nekoliko spremenila. Sprevideli so, da mora biti težišče takih načrtov v državi, ne pa zunaj nje.“ V ponazoritev je Vrhovec omenil neki članek, ki je bil lani priobčen v „študentskem listu“ in ki je govoril o „dnevu vsehrvaške sprave.“

Po Vrhovečevih besedah se „v tem skriva protisocialistična zamisel o novi enotnosti hrvaških sil, naperjena proti srbskim silam. Tezo, da so Srbi vsega krivi, so zastopali tudi nekateri politiki. Šlo je tako daleč, da so začeli govoriti, da Hrvaška v Jugoslaviji nima možnosti ter da se je Jugoslavija zarotila proti njej. Neposredni cilj tega je bil povzročiti zmedo v državi, ogroziti obstoj Jugoslavije, nato pa pripeljati k razpadu, ki bi ga izzvale tuje sile. Tedaj bi postal aktualen jaltški dogovor — ne kot dogovor o razdelitvi političnega vpliva, temveč kot dogovor o ozemeljski razdelitvi. S tem so računale nacionalistične sile.

S parolo „osvoboditi Hrvaško pred zatiranje“ so hoteli doseči razpad te republike.“

Vrhovec je govoril tudi o položaju na zagrebški univerzi in v študentski organizaciji. Med drugim je dejal:

„Univerzo čaka velika naloga. Podreti bo morala zgradbo oblasti znotraj Zveze študentov, oblasti, ki se je povzpela z ilegalnim udarom, kadrovske organizacijsko dobro pripravljenim. To vodstvo je prišlo na oblast in je vladalo brez kompleksa zakonitosti, humanosti in demokratičnosti. Zato je

takšno oblast treba vreči revolucionarno, brez kakršnih kolj organizacijskih kompromisov s starim vodstvom.“

Vrhovec je omenjal tudi del dejavnosti dr. Marka Veselice in dr. Šime Djodana, o katerih obtožnici poročamo na drugem mestu. Vrhovec je dejal: „Ta dva sta pazljivo spremljala dogajanja in sprejemala sklepe, katere posameznike in sile v Zvezi študentov bi bilo treba aktivirati. Posrečilo pa se je, da sta zdramila množico ljudi. Študentje so se odločili za stavko, potem ko sta bila Veselica in Djodan izključena iz Zveze komunistov...“

Značilnost vseh izjav novih partijskih vodij na Hrvaškem je to, da mečejo krivdo za nedavne dogodke v republiko na majhne skupine svojih lastnih ljudi, ki se jim je, oni pravijo „posrečilo“ razgibati množice ljudi. Trdovratno molčijo o dejstvu, da je prav „socialistični samoupravni sistem“ ti isto zlo, ki giblje množice ljudi v komunistični Jugoslaviji v smer, ki pelje vse drugam, kakor si jo začrtuje partija.

USPEH SLOVENSKEGA GRAFIKA

Na mednarodnem bienalu likovnih umetnikov iz sredozemskih držav, ki je bil zaključen 13. januarja v Aleksandriji, Egipt, je prejel prvo nagrado za grafiko Gorazd Šefran iz Ljubljane. Nagrado za slikarstvo je prejel Španec José Luis Deverdes, za risbo Francoz Titus Carmel, za kiparstvo, pa Italijan Amato Frasco.

VEČ ZA VISKI KOT ZA KMETA

Zanimiv podatek: V letu 1971 so dali v Jugoslaviji za uvoz viskija več deviz (kar 10 milijonov dolarjev) kot za uvoz „drobne mehanizacije“ za modernizacijo pridelovanja na zasebnih kmetijskih posestvih, na katere vsa leto odpade največ obdelovalne zemlje (85%).

„Fifty-fifty“, Jalta in delitev Jugoslavije

Pod zgornjim naslovom je dr. Branko Pešelj objavil v zadnji številki Hrvatske Revije XXI. dokumentirano razmišljanje o vprašanju „delitve“ Jugoslavije med ZSSR in Zahodne zaveznike. Vprašanje je spet danes za nekatero emigrantsko senzacionalistično časopisje kost, ki jo daje svojim bralcem v glodanje, dasi so vsem na razpolago medvojni dokumenti, ki zadevo dokazujejo v povsem drugačni luči, kakor si jo nekateri politični pisci v svoji domišljiji predstavljajo. Poudarki (v mastnem tisku) nekaterih besed ali stavkov in podnaslovov so naši.

Uredništvo

Zadnje čase so bili v Hrvatski reviji, kakor tudi v drugem izseljenskem časopisju objavljeni številni članki, ki napovedujejo možnost delitve Jugoslavije na dve polovici, vzhodno in zahodno, v skladu s sklepi Velikih treh v Jalti v februarju 1945. Pisci teh člankov trdijo, da je med Zahodnimi zavezniki in Sovjeti pred koncem vojne prišlo do sporazuma, znanega pod imenom „fifty-fifty“ (50:50), po katerem naj bi Jugoslavija po vojni morala biti razdeljena na dve interesni sferi, eno pod vplivom Angloamerikancev in drugo pod vplivom Sovjetov. V praksi bi to pomenilo dve Jugoslaviji, vzhodno in zahodno, ki bi ju delila meja na Drini. Tito je, pravijo pisci, odbil priznanje tega sporazuma in zato ni bil nikdar izpeljan. Sedaj, ko se zaradi težkega položaja na Bližnjem vzhodu, naporem Sovjetov, da bi prišli do Sredozemlja in jugoslovanske državne krize, vodijo med ZDA in ZSSR razgovori o mizni rešitvi problemov, na tem delu Evrope, spet postavljajo na dnevni red izvedbo načrta „fifty-fifty“, ki je bil dejansko že pred Jalto sklenjen med Churchillom in Stalinom in po katerem bi morala Jugoslavija biti razdeljena na vzhodno in zahodno sfero političnih in gospodarskih interesov.

Nastaja vprašanje: kaj je resnice v zgornjih trditvah in kaj je sad domišljije avtorjev omenjenih člankov?

Teh člankov sploh ne bi omenjal, če ne bi bili nekateri pisci znani kot razumniki in resni ljudje, od katerih bi se s pravico pričakovalo, da bodo svoje trditve dokazovali s stvarnimi dejstvi

in v pravi luči, ne pa z domišljijo in samovoljnimi zaključki. Razen tega mnogi ljudje, ne samo v tujini, temveč tudi na Hrvaškem, jemljejo trditve v teh člankih za veljavne in gojijo upanja, ki nimajo nobene podlage v zgodovinskem dogajanju. Pred kratkim me je neki ugledni obiskovalec iz domovine vprašal, kaj je pravzaprav na stvari, ker, kakor je dejal, mnogi doma z velikim upanjem in navdušenjem pričakujejo skorajšnjo uresničenje formule „fifty-fifty“.

Jaltska konferenca — nič o 50:50

Da bi mogli pravilno odgovoriti na postavljena vprašanja, je treba najprej ugotoviti, kaj se je zgodilo na Jalti in pred njo na konferencah, na katerih so razpravljali o političnih razmerah v Jugoslaviji.

Konferenca Velikih treh, Roosevelt, Churchill in Stalin, je bila v Jalti, na polotoku Krimu, od 4. do 11. februarja 1945 ter so na njej razpravljali tudi o Jugoslaviji. Takrat sta obstajali dve jugoslovanski vladi, kraljeva v Londonu, ki ji je predsedoval dr. Ivo Šubašič in druga v Beogradu, izvršni svet AVNOJ-a, ki mu je predsedoval Josip Broz Tito. Sklep Velikih treh na Jalti se je glede Jugoslavije glasil takole:

„Sporazumeli smo se, da pripravimo maršalu Titu in dr. Šubašiču, da naj sporazum, dosežen med njima, takot stopi v veljavo in da naj bo nova vlada sestavljena na temelju tega sporazuma.

Prav tako priporočamo, da naj no-

va vlada, čim bo sestavljena, izjavi:

1) da bo AVNOJ razširjen z vključitvijo članov zadnje jugoslovanske skupščine, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem s sovražnikom, da bo tako nastala skupna organizacija, ki bo znana kot začasni parlament in

2) da bodo zakonodajna dejanja, ki jih je napravil AVNOJ, prišla zaradi ratifikacije pred ustavodajno skupščino.“

(Glej: Documents on American foreign relations, Vol. VII., Julij 1944—Junij 1945, Princeton University Press, 1947, str. 354).

Vidimo torej, da na konferenci v Jalti ni v sklepkih, ki se tičejo Jugoslavije, niti besedice o razdelitvi na interesna področja, o formuli „fifty-fifty“ ali o čem podobnem. Nasprotno, sprejeti sklepi govorijo o utrjevanju enotne Jugoslavije in o načinu, kako to izvesti. Na Jalti niso glede Jugoslavije sprejeli nobenih drugih, ne javnih ne tajnih sklepov, in so vse drugačne kombinacije, ki nasprotujejo omenjenemu stališču Velikih treh, popolnoma neutemeljene.

Kako pa je potem sploh prišlo do formule „fifty-fifty“ in kaj pomeni?

Sestanek v Moskvi — ureditev odnosov med vojno

Štiri mesece pred sestankom v Jalti, oktobra 1944, sta Churchill in Eden obiskala Stalina v Moskvi, kjer so se razgovarjali o tekočih in prihodnih vojaških operacijah in o skupni politiki na Balkanu, kamor je z vzhoda prodirala sovjetska vojska, angleška pa z juga. Razpravljanja so se začela v Kremlju 9. oktobra v poznih večernih urah. Od sovjetov sta se razgovorov udeleževala Stalin in Molotov, od Angležev pa Churchill in Eden, medtem ko je bil severnoameriški veleposlanik Harriman prisoten samo kot opazovalec. Churchill o teh razgovorih pravi naslednje:

„Trenutek je bil prikladen za de-

janja pa sem dejal: 'Dajmo, uredimo naše zadeve na Balkanu. Vaša vojska je v Romuniji in Bolgariji. Mi imamo tam interese, misije in agente. Ne dovolimo si, da bi se med seboj spopadli vsled malenkosti. Kar tiče Anglije in Rusije, kako bi bilo, da bi vi imeli devdeset odstotkov premoči v Romuniji, mi pa devdeset odstotkov vpliva v Grčiji in da gremo petdeset-petdeset (fifty-fifty) v Jugoslaviji?'

Dokler so to prevajali, sem napisal na pol strani papirja:

Romunija — Rusija 90%, ostali 10% Grčija — Velika Britanija (v sporazumu z ZDA) 90%, Rusija 10%; Jugoslavija 50—50%; Madžarska 50—50%; Bolgarija — Rusija 75%, ostali 25%.

Ta papir sem porinil Stalinu, ki je medtem slišal prevod. Nastal je kratek zastoj. Vzel je svoj modri svinčnik, napravil velik znak odobravanja in nam vrnil papir. Vse je bilo izvršeno v nekaj trenutkih.

Jasno je, da smo mi pred tem dolgo časa temeljito proučevali naše stališče, ki se je nanašalo na neposredno ureditev odnosov med vojno. Vsa velika vprašanja sta obe strani pustili za mirovno konferenco, za katero smo upali, da bo po koncu dobljene vojne.

Nato je nastala kratka tišina. S svinčnikom popisan papir je ležal sredi mize. Končno sem rekel: 'Ali ne izgleda morda cinično, kako smo na hiter način rešili vprašanja, ki so usodnega značaja za milijone ljudi. Dajmo, sežgimo ta papir.' 'Ne, shranite ga Vi,' je rekel Stalin.“

(Winston S. Churchill, The second World War, Vol. VI., Triumph and Tragedy, Boston, 1953, str. 227—228).

Ta prikaz dogodkov o nastanku „fifty“, ki ga je napravil sam tvorec Churchill, bi sam po sebi zadostoval za prikaz njegovega pomena in izpeljave. Izgleda pa, da je Churchill sam slutil, da bi v bodočnosti lahko njegovo formulo „fifty-fifty“ napačno tolmačili; in je zato trikrat, takoj po tem

dogodku, razložil, kaj je bilo mišljeno s to famozno formulo, kaj ji je bil namen in kako naj bi bila izpeljana. Vse to je zapisal v svojih spominih.

Naslednjega dne, 11. oktobra 1944, je Churchill obvestil Roosevelta o svojih razgovorih s Stalinom prejšnjo noč. Takole pravi:

„Absolutno je potrebno, da ustvarimo skupno mišljenje o Balkanu, da bi preprečili izbruh državljanske vojne v nekaterih državah. Jaz Vas bom o vsem obveščal in ničesar ne bo urejenega, razen predhodnih sporazumov med Anglijo in Rusijo, ki so podvrženi nadaljnim razpravam in Vaši privolitvi.“ (Isto, str. 229).

Samó metoda

Churchill nadalje piše, da je po prvem sestanku s Stalinom razmišljal o britansko-sovjetskih odnosih v Vzhodni Evropi in da bi razjasnil svoje ideje, je sestavil za Stalina noto, v kateri pojasnjuje pomen odstotkov, ki so jih sprejeli prejšnjo noč. Note ni Stalinu nikdar poslal, vendar jo je Churchill kljub temu objavil, „samo kot“, kakor on sam pravi, „avtentičen prikaz mojih misli.“ V tej noti, datirani 11. oktobra 1944, Churchill med drugim piše:

„Odstotki, ki sem jih označil niso drugo kakor metoda, po kateri lahko v svojih mislih ugotovimo, koliko smo si blizu, potem pa lahko odločimo, kaj je potrebno, da bi dosegli popolno sporazum...“

„V tm smislu sem odmeril stopnje interesov, ki si jih vsak od nas jemlje v teh državah v sporazumu z drugim, vse pa je podvrženo pristanku ZDA...“ (Isto, str. 231—232).

Dva dni pozneje, 12. oktobra 1944, je Churchill obvestil svoje tovariše v britanski vladi o razvoju razgovorov v Moskvi in o sklepkih, ki so bili do tega trenutka sprejeti. Dobesedno piše: „Sistem odstotkov nima namena označiti število, kako se bodo delile ko-

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Koncert moškega zbora Slovenske filharmonije v spomin 20-letnice smrti Franceta Marolta, ki je bil 27. decembra, ni privabil dosti občinstva. Zbor je zapel Maroltove priredbe slovenskih narodnih pesmi, kot solisti pa so nastopili Glavakova, Smerkolj in Gašperšič.

VALENJE — Valenjski rudarji so lani nakopali 3,66 milijona ton premoga. S tem so za 60.000 ton prekorali načrt. Seveda pa so morali zato delati tudi ob sobotah, kljub 42-urnemu delovnemu tednu. V načrtu imajo povišanje izkopa vsaj na 4,5 milijona ton, toda za razširitev potrebujejo predvsem denarja za nove moderne naprave.

LJUBLJANA — Iz Slovenije so v prvih devetih mesecih preteklega leta izvozili za 20.500.000 dolarjev živine, mesa in živalskih proizvodov, kar predstavlja 12,5 vsega jugoslovanskega izvoza. Največ so prodali v tujino govejega mesa (46%), sledi konjsko meso (27%) in živo govedo (21%). Le malo so izvozili konzerv, le za 323.000 dolarjev, ali 1,6% celotnega izvoza.

LENDAVA — Grad v Gornji Lendavi spada med najboljše v Sloveniji, saj ima kar 365 sob. Toda kmalu bo le velika ruševina. K temu je precej pripomogla ob koncu vojne sovjetska armada, ki je imela v gradu vojno bolnico. Tedaj so ognji goreli po sobah in požirali parket in knjige. Potem so bili v gradu razni uradi; sedaj stanujeta v njem le dve družini. Grad pa razpada, saj se zanj nihče ni od konca vojne zanimal.

KANIZARICA — V kanizarskem rudniku so se lani odločili za stransko produkcijo, da bi imeli dodaten zaslužek in da bi na lažjih delovnih mestih zaposlili rudarje, ki naporne dela ne zmorejo več. Ker je tamkaj precej marmorja, so se odločili za izdelavo vezanih marmornatih plošč, ki so uporabne za oblogo tal in sten pa tudi za fasade. Na uvoženem stroju so prvi poizkusi uspeli, sedaj povečujejo obratne prostore, ker so nakupili še nekaj strojev. Ob začetku gradbene sezone pa bodo že delali v eni izmenici, če pa bo povpraševanje po izdelku večje, bodo uvedli delo v dveh izmenah.

LJUBLJANA — V lanskem letu se je industrijska proizvodnja povečala za 9,2%. Najbolj je porasla proizvodnja v industriji nafte in njeni predelavi, in sicer za 22%, sledi elektroindustrija z 21%, gradbeni material za 19%, ke-

mična z 17%, živilska z 15%, zaostala pa je predvsem zaradi suše proizvodnja električne energije in sicer za 9% ter harvasta metalurgija, ki je padla za 7%.

PODCETRTEK — Atomske toplice je prevzelo podjetje za turizem, transport in gostinstvo pri Železniškem podjetju Ljubljana. Podjetje bo razvilo toplice tako, da bodo dostopne vsem občanom.

LIPICA — Na primorskih sodiščih in tožilstvih je nezasedenih okoli 70 mest, to pa seveda povzroča hude zaostanke pri reševanju zadev. Na sestanku v Lipici so pravniki ugotovili, da ni nikakršnih možnosti za odpravo te pomanjkljivosti, ker ni interesov. Krivda pa leži na oblasteh, ker so plače prenizke, razen tega ni na razpolago stanovanj v krajih, kjer so prazna mesta.

LJUBLJANA — O potrebi slovenske knjigarne v Torontu v Kanadi pišejo v Delu, ki naj bi preprečila bojazen dr. Stanka Cajnkarija, zapisano v Koledarju Izseljske Matice: Politično sovrastvo med izseljenci bi utegnulo „razstreliti kulturo.“

UMRLI SO

od 1. do 13. januarja 1972:

LJUBLJANA — Ivan Turk, uslužb.; Marija Mečlovšek r. Stegmar; Elica Macarol r. Druškovič; Alojz Kusold; Ivan Premerl, pravnik; Peter Hudobivnik, obrtnik v pok.; Leopolda Žigon; Mihael Belak; Janez Tratnik, 80; Vera Sodec; Gizela Groegl; Marija Valentinič; Franc Blas, mizar; Dušan Kavčič; Anton Klavs, 70; Janez Flegar; Ljudomil Kalin; Franc Gombač; Franc Jerše, upok. strojovodja; Ivanka Korenjak, 81; Lovro Stražar, Vinko Omerzal, mizarski mojster v pok.; Jože Dobrovolj; Anton Janežič; Marica Volčič z. Zemljčič; Nežka Žagar r. Kosmel;

RAZNI KRAJI — Milan Lahamar, Cerško; Anton Mešiček, Brestanica; Ana Logar, b. gostilničarka, Hrastnik; Kristina Jerič r. Brandšteter, Tihoboj pri Gabrovki; Ivana Plešec r. Čizman, Šmartno pod Šmarno goro; Niko Župan, novinar, Koper; Marija Debeliak r. Milnar; Anton Žlajpah, gostilničar, Mokronog; Jožefa Bregar r. Pajk, 90; Višnja gora; Alojz Zupančič, Grosuplje; dr. Adolf Špiler, primarij Zdravstvenog doma, Novo mesto; Franc Poklar, 95, Podgraje pri Ilirski Bistrici; Anton Vrečer; Jože Seštir, Sp. Kraše; Pavla Gognjaveč, Mirna peč; Ljudmila Pirh r. Podgoršek, gostilničarka, Vitanje; Marija Kolar r. Sabotha, Slovenska Bistrica; Matilda Crnjac, Šmartno ob Savi; Franc Miklavc, upok. pismoša, Dane pri Sežani; Drago Keuc, inž. kemije, Friesoythe, Nemčija; Peter Kokali, Moravče; Ana Vončina r. Kavčič, 90, Gore nad Idrijo; Milko Ivan Hrihar, Cerklje; Zorko Kopač, Ruše; Matevž Malej, Jesenice;

misije v različnih balkanskih državah. Pomeni interes in občutek, s katerima se britanska in sovjetska vlada sprijemata s problemi v teh državah... Ta postopek je samo vodilna misel in seveda v nobenem slučaju ne obvezuje ZDA, nič ne poskuša utvariti krutega sistema interesnih sfer.

Kar se tiče Jugoslavije, je številčni simbol 50:50 zamišljen kot temelj za skupno akcijo in sporazumna politika med dvema silama, ki sta sedaj tesno povezani, kako bi se favorizirala ustvaritev enotne Jugoslavije potem, ko bodo v njej krepko zedinjeni vsi elementi, da bo mogoče izgnati nacistične pijavke. Ta postopek ima namen, na primer, preprečiti oborožen boj med Hrvati in Slovenci z ene strani in krepkimi in številčno močnimi elementi v Srbiji z druge strani, pa tudi ustvariti skupno in prijateljsko politiko do maršala Tita. (Isto, str. 233—234).

Skupna politika v Jugoslaviji

Ob koncu moskovske konference je bilo objavljeno uradno poročilo, ki potrjuje Churchillova pojasnila formule 50:50. V poročilu stoji:

„Moskva, 21. oktobra 1944.

Ob vladi (britanska in sovjetska) sta se sporazumeli, da nadaljujeta s skupno politiko v Jugoslaviji, ki naj zbere vse energije proti umikajočim se Nemcem in pripelje do rešitve jugoslovanskih notranjih težav z združitvijo jugoslovanske kraljevske vlade in narodno-osvobodilne fronte. Pravica narodov Jugoslavije, da sami odločajo o svojih bodočih državni ureditvi, po koncu vojne, se priznava posebej kot neodtujljiva.“ (Documents on American foreign policy, kakor zgoraj, str. 347).

Kakor je razvidno iz zgornjih podatkov, daje Churchill formuli „fifty-

fifty“ povsem drugačen pomen, kakor ji ga danes skušajo dati nekateri naši pisci, da bi s tem opravičili svojo politično linijo. Ne smemo pozabiti, da je takrat (1944) bila ena glavnih Churchillovih skrbi: kako rešiti, kolikor ga je še mogoče, politični vpliv zahodnih sil v vzhodno-evropskih državah, v katere so že vdirale sovjetske čete. Edini drugi način, da bi preprečil sovjetski vpliv in s tem uvedbo komunističnih režimov, bi bilo izkrcanje zahodnih zaveznikov na jadranski obali in njihov prodor proti Budimpešti in Dunaju. Do tega ni prišlo, ker so bili Anglije sam preslabotni za tak podvig, medtem ko so Amerikanci odklonili izkrcavanje na Balkanu. Nadalje je treba imeti pred očmi, da takrat niso bile vse balkanske države v enakem političnem položaju do zaveznikov. Romunija, Madžarska in Bolgarija so formalno bile sovravnice, medtem ko sta bili Jugoslavija in Grčija zaveznici, ki sta imeli svoji vladi v Londonu (ter so do njiju imeli Angloamerikanci stalne politične in moralne obveznosti). Britanski vpliv je bil zamišljen s pomočjo kralja Petra in šubašiča, ki bi morala predstavljal 50 odstotkov zahodnega vpliva v skupni jugoslovanski vladi. Kakor je znano, je ta poskus propadel, ker niso komunisti imeli niti najmanjšega namena, da bi izpustili tudi majhen del oblasti iz svojih rok, ko so enkrat dobili mednarodno priznanje.

Svojevoljna tolmačenja za politične kombinacije

Trditelj danes, navkljub jasnim izjavam samega tvorca formule 50:50, da je bil dosežen sporazum med zahodnimi zaveznicami in Sovjeti o delitvi vplivnih področij v Jugoslaviji, kar bi v

Prireditve „Duhovnega življenja“ lepo uspela

Že 39 let izhaja v Argentini revija „Duhovno življenje“, ki vsak mesec obišče rojake in jim prinese obilo duhovnega branja. Že dolga leta je tudi v navadi, da je ena nedelja v letu posvečena tej reviji in ob njej, slovenskemu verskemu tisku. Tudi letos smo ob prireditvi „Duhovnega življenja“ obhajali dan slovenskega verskega tiska. Bilo je preteklo nedeljo, 30. januarja.

Celoten spored se je, kot tradicionalno, razvijal v prostorih slovenske Pristave v Castelarju. Začel se je s sveto mašo, katero je ob 11,30 daroval delegat slov. dušnih pastirjev v Argentini, msgr. Anton Orehar. Namen svete daritve je bil za vse žive in rajne dobrotnike „Duhovnega življenja“. Maši je prisostvovalo in lepo sodelovalo z molitvijo in petjem lepo število rojakov.

Med sv. mašo je msgr. Orehar imel nagovor, v katerem je med drugim povedal sledeče misli:

Ob prireditvi revije „Duhovno življenje“, ob kateri mislimo na ves slovenski tisk v Argentini, razmislimo o nekaterih točkah tega navodila, ki so važne za nas:

Osnovno načelo je: Družbena občila nas povezujejo z Bogom. Vsako obvestilo mora biti: odkritosrčno, pošteno in resnično.

1. Odkritosrčno. Cerkev se je ob koncilskih zasedanjih, na katere je povabila zastopnike drugih krščanskih Cerkva, odprla svetu. To je bilo znamenje njene iskrenosti in moči, ko je hotela pregnati dvome o svojem delu in življenju, pomagati k napredku. Sebi si prisvajala pravico poročanja, svetu, zlasti svojim vernikom pa pravico do novice, tudi o svojem delovanju. Prizna pravico poročanja tudi o napakah, a ne vpiti o nedostatkih brez potrebe.

2. Pošteno. Cerkev pričakuje od vseh časnikarjev, zlasti od krščanskih, da se bodo potrudili za resnico. Da jo bodo iskali in brez strasti posredovali svojim čitateljem. Pri vsem pisanju naj časnikarji varujejo skupno dobro in osebno dobro ime. Kljub želji čim obširnejšega poročanja morajo ohraniti spoštovanje do tajnosti, ki jih imajo osebe in ustanove. Vzemimo primer: Kako bodo otroci gledali na očeta, ki ga jim mati dnevno predstavlja le kot pijanca (četudi v resnici je), ne bi vedela pa povedati o njem nič dobrega; ali na drugi strani, ko bi vedel oče povedati o materi le, da je zapravilivka in nič več. Obrnimo to na javne, tudi na slovenske razmere, pa bomo razumeli navodilo Cerkev, ki pravi: Kadar se mnenja o problemih razhajajo, je treba ohraniti ljubezen.

3. Resnično. Časnikar mora poročati o dejstvih, kakor so res zgodila, ne kakor jih želi on. Vsako dejstvo je treba postaviti v okoliščine, v katerih se je zgodilo, če hočemo prikazovati zgodovinsko resnico. Iz naše slovenske zgodovine najbolj čutimo primer škofa Rožmana, ki ga radi navajamo zato, da umijemo sebe in svoje ravnanje, posebej v sedanjosti, nismo se pa potrudili doslej zadosti, da bi umili

praksi pomenilo dve Jugoslaviji, kakor obstajajo dve Nemčiji, dve Koreji ali dva Vietnamu, je povsem neresno. Kdor koli to trdi, ta ali sploh ni prebral, kaj Churchill pravi o tej formuli (kar pri naših ljudeh ni nič novega), ali pa svojevoljno tolmači to formulo, da bi opravičil svoje politične kombinacije. Na drugi strani pa takšno pisanje pomeni zavestno zavajati v blodno široko javnost, naposed tudi tisto v domovini, ki ji stvarna dejstva niso zadosti znana in ki si na temelju takih trditelj ustvarja upe, ki nimajo nobene podlage v zgodovinskih dogodkih niti ne odgovarjajo današnjemu političnemu položaju.

Razpad v splošnem metežu

Med Amerikanci in Sovjeti ni nobenih razgovorov, javnih ali tajnih, o razdelitvi Jugoslavije na temelju formule „fifty-fifty“. Vsaj glasovi, ki govorijo drugače, so prazne želje tistih, ki politiko vodijo po načelu „kar si baba želi, o tem baba sanja“. Ali bo Jugoslavija po Titovem izginotju obstala, to je drugo vprašanje. Če ne bo obstala, ne bo razpadla zaradi Churchillove formule, temveč zaradi neresenih narodnih, gospodarskih in drugih problemov. Prav tako je gotovo, da njen razpad — če do njega pride — ne bo in ne more biti mirno izpeljan na temelju 50:50, in sploh izključno na liniji reke Drine, temveč v splošnem metežu, v katerem bo vsakdo poskušal zgrabiti in držati, kar bo mogel. Kaj bo v tem metežu padlo Hrvatom, kaj pa bodo pograbili Srbi, Italijanji in Madžari, tega ne vem. Za to naj skrbijo tisti, ki zahtevajo brezpogojno razbitje Jugoslavije in so za to pripravljani plačati vsako ceno.

Vsak teden ena

NA VZHOD SE OZIRAM

Ivan Trinko-Zamejski

*Duša mi trepeče,
srce poskakuje,
ko na vzhod oziram
se iz zemlje tuje.*

*Tam, oh, tam so bratje,
tam so sestre mile,
ki so me iz spanja
dolgega zbudile.*

*K vam na krilih vetra,
bratje ljubeznivi,
iz dna gorke duše
kličem: Bog Vas živi.*

v „Svobodni Sloveniji“ Pred dvajsetimi leti

31. januarja 1952. — št. 5.

ZVERINSKI NAPAD NA ŠKOFA VOVKA

Komunisti so v Novem mestu organizirali zverinski napad na škofa Vovka, ko se je ta mudil v Novem mestu v nedeljo, 20. januarja. Obilili so ga z nafto in nato zažgali. Beograjski dopisnik lista „New York Times“ objavlja to novico v svoji izdaji z dne 26. januarja, poročilo samo pa je datirano z dnem 25. januarja. List sam objavlja poročilo pod tem čudnim naslovom: Jugoslav — jugoslovansko množico dolže, da je zažgala škofa.“ Že iz naslova se vidi, da uredništvo lista ne verja me uradnemu besedilu poročila, ko poudarja, da „dolže množico“ tega zločina drugi, ne pa list. — Besedilo novice pa se glasi: „Beograjski radio je nočjo objavil, da policijske oblasti preiskujejo trditve nekega katoliškega predstavnika, ki pravi, da je množica zliila nafto na škofa in ga zažgala in to v Novem mestu preteklo nedeljo. Msgr. Vovk, škof iz Ljubljane, je bil težko ožgan, tako pravi član njegove okolice. Radijska postaja pa dodaja, da je bil član policije ranjen, ko je ščitil škofa pred množico. Kakor pravi radijska postaja, se je incident dogdil, ko so škofa „spoznali sestre in sorodniki tistih, ki so bili pobiti med vojno in to zaradi izdajalske vloge in zaradi neljalnosti nekaterih duhovnikov v tem krožju.“

Ta zverinski napad na škofa Vovka so organizirali komunisti s pomočjo svoje policije, krivdo za dogodek pa zvrčajo na „jezo ljudskih množic“. Ta napad spada v verigo organiziranih napadov na katoliško Cerkev in njene predstavnike, vse v okviru posebne gonje proti Vatikanu, ki je sedaj v Jugoslaviji v polnem razmahu...

IZ ŽIVLJENJA IN DOGANJANJA V ARGENTINI

POTOVANJA, PAKTI IN UDARI

Tako na zunanem, kot na notranjem političnem polju so bili zadnji dnevi za Argentino precej razgibani. Med torkom 25. in četrtkom 27. januarja se je predsednik Lanusse mudil v Ekvadorju na sestanku s tamošnjim predsednikom Velasco Ibarra.

Ekvator je tradicionalno že od dolgo časa povezan z Argentino z zelo prijateljskimi vezmi. Ima pa dve posebnosti: najprej se trgovska bilanca nagiba v prid Ekvatorja in ne Argentine; drugič, država Ekvator je članica tkim. Andskega pakta, to je gospodarske zveze, s katero bi Argentina zelo rada navezala čim tesnejše gospodarske stike. S tega vidika se da Lanussejev obisk zelo dobro razložiti. Uspeh pa je bil naravnost odličen: ugodna trgovska pogodba; Argentina bo v kratkem dovolila razne izdelke v višini milijona dolarjev, ustanovitev industrij z ekvatorsko-argentinskimi kapitali, petrolejska pogodba med argentinsko in ekvatorsko državno petrolejsko družbo, itd. Za nameček pa še pozitivno stališče, ki ga bo Ekvator zavzel do argentinskega sodelovanja z andskim paktom. Predsednik Lanusse je doslej obiskal že Čile, Bolivijo, Ekvator in Peru, iz vrst držav tega pakta. V kratkem se bo odpravil še v Kolumbijo in še v Venezuelo, ki bo verjetno v krat-

kem vstopila v ta pakt z odgovarjajočimi pravicami.

Na političnem polju so najbolj zanimivi pogovori, ki jih je s Peronom imel te dni Rogelio Frigerio. Pogovori niso presenetili nikogar, saj opazovalci že dalj časa napovedujejo politični pakt med peronisti in desarrrollisti, slíčen tistemu, ki ga je isti Frigerio skleplil s Peronom leta 58 in je spravil na predsedništvo države dr. Frondizija. Sedaj le čakajo vladno reakcijo na možnost takega pakta. Ugiba se pa tudi, kdo bi bil možen kandidat, ko je neverjetno, da bi bila ne Perón ne Frondizija.

Najbolj pa je duhove pretekli teden razburil udar v Narodni banki za Razvoj. Dva komandoska tkim. ERP (Ljudska Revolucionarna Vojska), kakih 15 ljudi, je od 22. ure sobote 29. do pol šestih jutraj v nedeljo 30. mirno delalo v notranjosti banke in iz zakladnice (katere niso mogli odpreti vseh predelov, zlasti ne najvažnejšega), odneslo čez 400 milijonov starih pesov. Najbolj zanimivo je to, da se je vse to dogajalo le 150 metrov od vladne palače in 90 metrov od poslojpa državne obveščevalne službe. To kaže ne le pripravljenost, ampak tudi neomejno predrznost, ki je karakteristična za tukajšnje prevratne skupine. Izdaja v banki sami (dva uslužbenca sta izginila z gverilci) je opravila ostalo. Varnostni organi imajo pred sabo še težko delo.

Zdravje p. Bernarda Ambrožiča

Pred kratkim smo v našem listu poročali, da je pater Bernard Ambrožič, ki deluje med Slovenci v Avstraliji, moral na operacijo. Sedaj pa smo prejeli zadnje vesti. Sam piše v prvi letnji številki revije „Misli“ takole:

„Poti pričakovanju je naneslo, da sem pričujočo dvojno številko mogel še sam spraviti pod streho. Za naprej si pa lista nikakor ne upam obdržati, bilo bi preveč tvegano.

Sklenjeno je, da se z marcem MISLI preselijo v Melbourne in uredništvo z upravo prevzame p. Bazilij. Od tam pričakuje marčno (velikonočno) številko nekako sredi meseca.

Da ne bo nepotrebnega poizvedovanja in ugrabljanja, naj kar sam povem, kako je z mojim zdravjem ali ne-zdravjem.

Ko sem moral pred božičem v bolnišnico, so hitro našli, da je vzrok moje oslabelosti malokrvnost — anemija. Dalj so mi zalogo tuje krvi — 12 ur je lezla vame.

Potem so hoteli dognati, kje je vzrok razvoje malokrvnosti. Moral sem skozi raznovrstne preiskave in je prišlo na dan, da je nekje v črevu neka „reč“ — „bleeding ulcer“ — krvaveč čir — ali nekaj takega in ta grdo zlorablja mojo kri. Nujno ga je treba odstraniti z operacijo...

Za Božič sem smel domov, nato brž nazaj. Odločili so, da bo operacija 5. jan. Ves teden poprej so me na razne načine mrcvarili, da bi bil za operacijo do kraja „zrel“. Zvečer poprej so pa odkrili, da bi SRCE operacije ne vzdržalo... Odložili so jo, pa le odložili. Temu sem se zelo čudil, zakaj prav srce mi še nikoli ni delalo zgage. Pa so mi dejali, da sem moral imeti v času malokrvnosti nekak „srčni napad“, ki je pustil posledice. Nič za to, so dejali, če tistega „napada“ nisem niti čutil — take reči se pač dogajajo...

Še teden dni so me mrcvarili, nato poslali ven, dokler se „srce ne okrepi“. Dalj so mi navodila in zalogo tablet, da se bašem z njimi. Pokazati naj se

pridem spet 31. jan., da bodo videli, kako „okrepitev srca“ napreduje... Seveda sam ne morem nič vedeti, zakaj srca ne čutim nič bolj in nič manj kot odnekaj... Ne manjka pa drugih „opominov“, ki mojega zdravja nič kaj ne pohvalijo...

Pri takem stanju stvari res ne kaže drugega, kot da izročim MISLI v druge roke — samega sebe pa v božje.“

P. B. A.

V osebnem pismu pater Bernard še doda: „Krepiti srce, urejati pol-druge Misli, seliti list v Melbourne, pa še bolan biti, jemlje veliko časa. Kaj bo po 31. januarju, je v božjih rokah. Nič ne vem, kdaj se bom spet oglasil...“

Upamo in želimo, da bi pater Bernard Ambrožič srečno preстал vse te probleme in se kmalu čil in zdrav vnova lahko posvetil svojim rojakom v daljni Avstraliji.

SLOVENCİ PO SVETU

NEMCIJA

V soboto, 27. novembra, je nastopila v mestnem gledališču v Esslingenu slovenska igravska skupina iz Berlina z igrano F. S. Finžgarja „Razvalina življenja“. Gospod Franci Lekše, ki skupino vodi, je v pozdravu takole orisal pomembnost Finžgarjeve drame tudi za današnji čas:

„Finžgarjevo delo vzbuja misli na usodo slovenskih zdomcev. Tudi mi nismo našli dovolj razumevanja in zato smo morali oditi s trebuhom za kruhom. Zajeli so nas tuji gospodarski računi, ki ne poznajo srca. Naše želje se še vedno obračajo v domovino, ker smo še vedno njeni.“

100 let je minilo od Finžgarjevega rojstva in 50 let od prve uprizoritve njegove drame. Njegova misel pa je še vedno sveža.

Igralci — delavci in delavke iz Berlina — so zelo lepo podali svoje vloge. Občinstvo jim je to priznalo z močnim aplavzom. Od igravcev iz Berlina so se rojaki poslovili z upanjem, da bodo še naprej gojili odrsko umetnost in da se še kdaj vidijo na Württemberskem.

V nedeljo, 5. decembra, so imeli v Hl. Geist Kirche v Stuttgartu mašo petih narodnosti. Navzoči so bili Slovenci, Nemci, Italijani, Španci in Portugalci. Tako pri božji besedi kot pri petju so prišli na vrsto vsi jeziki. Pri daritvenem delu maše je pel naš pevski zbor „Domači zvon“ in tudi prošnja nad darovi in predglasje sta bila v slovenskem jeziku. — Po maši so jim bili na razpolago prostori pod cerkvijo, kjer so se v prijetnem razpoloženju pogovarjali o skupnih problemih. — Zamisel za to slovesnost je dala Katoško delavsko gibanje — Katholisches Werkvolk, Stuttgart/Ost.

Miklavž je tudi lanj obiskal šolarje v Esslingenu. Ob navzočnosti staršev so mu otroci odgovarjali nastavljenih vprašanj iz vsebine, ki jo pri pouku obravnavajo. Za lepe odgovore jih je Miklavž nagradil s majhnim spominčkom. Izkazalo se je, da je tako miklavževanje najlepše.

BRAZIL Pismo iz San Pavla
Že dolgo se ni nihče oglasil od nas iz San Pavla, zato hočem danes poročati vam najvažnejše novice iz preteklega leta.

50 letnica našega župnika g. Lojzeta Ilca smo praznovali kar najlepše. Naša skupina, katera že zvesto skozi

13 let hodi vsako drugo nedeljo v njegovo cerkev k slovenski sv. maši, mu je priredila proslavo. Štiriletna Monika Brunček mu je podarila slovenski šopek, drugi otroci so se pa s pomočjo mamic naučili besedila pesmic: Znal bi rad, kako li kmetje oves žanjejo svoj; dalje Jager pa jaga, Barčica po morju plava. Jančarjev Peter in Mestnikov Tonček sta deklamirala Zupančičevo; Skočič, bratec, po medveda. Cilka in Cvetka sta lepo povedali: Lenka se šeta, metla pometa. Slivnikov Maks je deklamiral verzice M. Elizabete: Nebeška volja te je poslala med nas. Jančarjeva Nežika in Mestnikova Jožica sta prikazali zabavni prizor, ki je povzročil mnogo odkritega smeha: Kmetica in mestna gospodična. G. župnik Ilc in vsi navzoči so bili s prireditvijo zadovoljni in ganjeni.

Zalostna vest. 12. decembra je imela naša skupnost vse pripravljeno za miklavževanje, ko je treščila med nas žalostna novica, da je umrl zadet od možganske kapi 35-letni Stanko Črnugelj iz znane in spoštovane družine g. Martina Črnuglja. Namesto proslave smo ga vsi spremili na njegovo zadnjo pot. Pogreb je dokazal, kako priljubljen je bil med rojaki. Družini gospoda Stanka, gospe Rozi, njegovim trem majhnim otrokom, kakor tudi njegovim staršem, sestrami Martini in Hermini ter bratu g. inž. Martinu naše globoko sožalje.

Na izseljenko nedeljo smo imeli Slovenci in San Pavlu v cerkvi Presv. Rešnjega Telesa (ki jo je sezidal g. župnik Ilc) sv. mašo skupno s priseljenci drugih narodnosti. Sv. mašo je bral tukajšnji nadškof Don Paulo Everisto ob asistenci osmih duhovnikov tujece, ki skrbijo vsak za svojo narodno skupino. Slovenske narodne noše — 12 po številu — so zbujele največjo pozornost. Po sv. maši je bila zakuska v župni dvorani. 9 letni Marko Črnugelj in 4 letna Monika Pregelj sta v narodni noši izročila nadškofu slovenski album s slikami narodnih noš, ki so bile posnete pri raznih prireditvah. Nadškof je bil albuma resnično vesel.

M. M.

PORAVNAJTE ZAOSTALO NAROČNINO!

Slomškov dom

vabi na
pustni torek, 15. februarja

PUSTNO VESELICO

Od 20—24. ure

sodeluje „Planika“

Vsi lepo vabljeni!

Nedelja, 12. marca

TRADICIONALNA TOMBOLA

v Slomškovem domu

OBVESTILA

NEDELJA, 13. februarja:
V Slovenskem domu v Carapachay puštna zabava.

V Našem domu v San Justo ob 18 puštna veselica.

TOREK, 15. februarja:
V Slomškovem domu od 20 do 24 puštna veselica. Sodeluje orkester Planika.

TOREK, 29. februarja:
V Slovenski hiši ob 19,30 seja delegatov SDO-SFZ.

NEDELJA, 5. marca:
V Slovenski hiši pričetna šolska sv. maša. Po maši igra.

V lepem senčnem vrtu, z dobro postrežbo in puštnimi krofi Vam bo Carapachayski dom pripravil

PUSTNO ZABAVO

v nedeljo, 13. februarja, ob vsakem vremenu.

Ob 13. uri skolo.

Popoldne prosta zabava ob zvokih plesnega ansambla.

Prisrčno vabljeni!

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escritano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

NAŠ DOM

V nedeljo, 13. februarja 1972 ob 18. uri

PUSTNA VESELICA

Izvrstni krofi in ostala puštna jedila ter pijača.

Vabljeni!

DENARNE NALOŽBE

POSOJILA

KREDITNA ZADRUGA SLOGA Z. Z. O. Z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure ob torkih, četrkih in sobotah od 15. do 20. ure
Kinta je odprta vsak dan od 9. do 21. ure, razen ob petkih

Slovinci v Argentini

Osebnе novice

Dve zlati poroki. V razdobju kratkih treh mesecev so imeli v Ramos Mejiji dve zlati poroki. Tako sta 30. oktobra l. l. proslavljala ta lepi praznik Alojzij Bedenčič in gospa Jožefa. 29. januarja t. l. pa sta zlato poroko obhajala Franc Glavan in gospa Neža. Obakrat je bila zahvalna sv. maša v Slomškovem domu. Svoj praznik so zlatoporočenci slavili v krogu svojih otrok in vnukov. Oboji so se spomnili tudi svojih sinov, ki so kot domobranci bili žrtve pobojev leta 1945. Če bi Bog hotel, bi prj Glavanovih opravil sv. obred sin srebromošnik. Obojnega svetega opravila se je poleg sorodnikov udeležilo tudi število prijateljev in znancev. Pri Bedenčičevih je pel pevski zbor Gallus, pri Glavanovih pa ramoški cerkveni pevski zbor.

Srečnim zakoncem ob tako lepe jubileju naše iskrene čestitke.

Poroka: V soboto, 15. januarja sta se v cerkvi Marije Pomočnice v Don Bosco, poročila Jože Tomaževič in gđ. Marija Modic. Za priči sta bila ženinova sestra gđ. Ivanka Tomaževič, nevesti pa njen brat Lojze Modic. Poročni obred je opravil ženinov prijatelj g. Marjan Bečan. Novoporočencem naše iskrene čestitke.

PRED 11. ZIMSKO OLIMPIADO

(Nadaljevanje in konec)

Skokj so tudi od uvedbe iger na olimpijskem programu. Norvežani so bili popolni gospodarji do leta 1952, leta 1956 je zmagal Finec Hyvarinen, leta 1960 Nemeč Thoma. Leta 1964 so uvedli skoke s srednje in velike skakalnice. Na 70-metrski je zasedel prvo mesto Finec Kankkonen, na veliki Norvežan Engan. Leta 1968 je zmagal na srednji Raška (ČSSR), na veliki pa Belousov (SZ). Veliki favorit iger v

Sapporo, je Japonec Kasaya, ki je na tradicionalni skakalni turneji „štiri skakalnice“ v Avstriji in Nemčiji pobral tri prva mesta, na zadnji pa ni nastopil. Za presenečenja pa bodo skušali poskrbeti Norvežan Mark, Nemeč Schmidt, Finec Kayko, Napalkov in Kalinin (SZ) pa tudi veterana Raška in bivši svetovni (ne olimpijski) prvak Norvežan Wirkkola bosta skušala zavzeti prva mesta.

Polet skakalca: krašen pogled je na ta božji svet

Alpske discipline

Alpske discipline so uvedli šele na olimpiadi v Garmischu, pa le smuk in slalom, leta 1952 so uvrstili še veleslalom. Smuk je klasična panoga alpskih disciplin, slalom pa je bolj spektakularen. Proga za smuk je dolga od tri do 8 km, z višinsko razliko najmanj 800 metrov, široka je kakih 8 m. Proga za slalom je precej krajša, pa tudi dosti bolj strma, označena pa je z vratci, ki jih tekmovalci ne sme izpustiti. Veleslalom je nekako sredi med smukom in slalomom, vrata so precej širša kot pri slalomu. V teh disciplinah se tekmuje po dvakrat ter se uvrstitev določijo s seštevkom doseženega časa v obeh nastopih. V drugem nastopu ne morejo nastopiti tisti, ki so bili v prvem diskvalificirani, bodisi da so npr. izpustili vrata ali pa da so pretekli progo v enkrat in pol slabšem času kot zmagovalec prvega nastopa. V Garmischu je zmagal v smuku Birger Ruud, znani skakalec, v slalomu pa je zaostal, tako da je dobil kolajno za alpsko kombinacijo Nemeč Pfnur. Na tej olimpiadi je nastopil tudi Ciril Praček, ki je dosedaj najbolje uvrščen Slovenec v tej disciplini. Zasedel je 12. mesto. Omenili smo že trojni zmagi Tonija Sailerja v alpskih disciplinah na olimpiadi leta 1956 in leta 1968 Jeana C. Killyja v Cortina d'Ampezzo. Tekmovalci za Sapporo so letos precej izenačeni in bo za prvo mesto odločala verjetno samo kaka stotinka sekunde, poleg sreče, da ne izpustiš kakih vrat ali zaradi padca. Vsekakor pa je iskati zmagovalce med Francozi, Avstrijci, Italijani in Švicarji, vmes pa se morejo vriniti pri da-

mah sestri Cochran (ZDA), Kanadčanka Clifford, med moškimi pa še Palmer (ZDA).

Kako pa Slovenci?

Omenili smo že nekatere Slovence, ki so nastopili na olimpiadah. Že na prvi olimpiadi v Chamonixu jih najdemo: Zdenko Švigelj je bil 32., Dušan Zinjaja 34. in Mirko Kajžer 36. V teku na 50 km se je uvrstil le Zinjaja, ostali so odstopili. Štiri leta kasneje v St. Moritzu so nastopili tekači Joško in Janko Janša, Stane Berver, Peter Klofutar, Stanko Kmet, Boris Režek ter umetnostna drsalca inž. Stanko Bloudek in Viktor Vodišek. V teku na 50 km so zasedli naslednja mesta: Joško Janša 23., Kmet 28., Janko Janša 29., Berver 30. Na 18 km je bil Joško Janša 26., Klofutar 39., Janko Janša 40., Režek pa 42.

Na olimpiadi v Lake Placidu ZDA, niso slovenski smučarji nastopili, pač pa v Garmischu leta 1936. Tedaj je zaslovel tekač na dolge proge Franc Smolej, ki je bil na teku na 50 km 10., Žemva 20., Knap 21., Senčar 31. V teku na 18 km je bil najboljši A. Klančnik, zasedel je 23. mesto, Smolej pa 25. Na prvi povojni olimpiadi slovenski tekmovalci niso dosegli posebnih uspehov. Skakalec Poldaj je s skokom 71 m dosegel nadaljši skok, a je nato padel in se uvrstil šele na 41. mesto. V Oslu je Janez Štefe bil 13. v smuku, Janez Poldaj pa je zasedel 16. mesto v skokih.

In sedaj Sapporo

Na olimpiadi leta 1964 Jugoslavija ni nastopila. V Grenobleu na 10. olim-

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503

Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.086.173	

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1972: za Argentino \$ 5.500.— Pri pošiljanju po pošti \$ 5.700.— ZDA in Kanada 13 USA dolarjev; za Evropo pa 15 USA dolarjev za pošiljanje z avionsko pošto. — Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

Specialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20